

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžik/3/2020
Identifikačné číslo spisu: 1017200547
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1017200547.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Šobichovej a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu: J. P. X., Z. XX. XX. XXXX, B. P. XXXX/XX, B., zastúpený advokátom: JUDr. Mariánom Ďurinom, Sibírska 4, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného zo dňa 20. 3. 2017, č. SELP-114-5/2017-RK; zo dňa 7. 2. 2017, č. SELUZ-41-14-1/2017-OdSP, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave 13. 2. 2020, č. k. 6S/84/2017-129, takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. 3. 2017, č. SELP-114-5/2017-RK, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie o odmietnutí poskytnúť informácie zo dňa 7. 2. 2017, č. SELUZ-41-14-2/2017-OdSP. Žalovaný rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcom požadované odpovede na otázky by nemali charakter informácie podľa zákona o slobode informácií a nie sú predmetom rozhodovacej činnosti Ministerstva obrany SR v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií). Žalobcom požadované odpovede na otázky majú charakter určitej právnej resp. odbornej rady (právneho, resp. odborného poradenstva), ktorá by následne vyjadrovala právny resp. odborný názor povinnej osoby, ktorý nie je ale právne záväzný, nie je súčasťou rozhodovacej činnosti žalovaného, a teda nenapĺňa zákonné atribúty

poskytovanej informácie v zmysle zákona o slobode informácií. Zo znenia zákona o slobode informácií nevyplýva povinnosť, ktorá by povinnému subjektu ukladala povinnosť získať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať, alebo dokonca spracovávať materiály požadované žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú. Rovnako zo zákona o slobode informácií nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenia či kontrolnú alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb.

2. Rozhodnutím o odmietnutí poskytnúť informácie zo dňa 7. 2. 2017, č. SEĽUZ-41-14-2/2017-OdSP, žalovaný ako povinná osoba vecne príslušná podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií žiadosti žalobcu doručenej žalovanému 31. 1. 2017 o sprístupnenie informácií sčasti nevyhoviel a podľa § 18 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 zákona o slobode informácií žalobcovi informácie v bode 11, druhá veta v bode 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26 jeho žiadosti odmietol poskytnúť. Stanoviskom žalovaného zo dňa 7. 2. 2017, č. SEĽUZ-41-14-1/2017-OdSP, žalovaný ako povinná osoba podľa § 2 ods. 1 zákona o slobode informácií v ostatnom rozsahu odpovedal na žalobcovu žiadosť o sprístupnenie otázok (konkrétne v rozsahu bodov 1. až 10., v bode 12. prvej vety, v bode 19.).

3. Správny súd dôvodil, že žiadateľ môže požadovať len informácie a takých jemu neznámych informáciách, ktoré má povinná osoba v dispozícii, a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Hoci zákon č. 211/2000 Z. z. pojem informácia nedefinuje, tento pojem preto musí byť ustálený súdnou judikatúrou v kontexte princípov a systému uvedeného zákona. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 2Sžo/190/2008 zo dňa 27. 5. 2009, rozsudok sp. zn. 8Sži/2/2010 zo dňa 9. 12. 2010, rozsudok sp. zn. 3Sži/5/2013 zo dňa 12. 3. 2014, rozsudok sp. zn. 5Sži/3/2011 zo dňa 15. 12. 2011), z ktorých mimo iné vyplýva, že zákon č. 211/2000 Z. z. nestanovuje povinnosť povinného subjektu získať, vyžadovať, zhromažďovať, vyhodnocovať, vyhľadávať alebo dokonca spracovávať materiály, požadované žiadateľom o informáciu, ak sa v ich originálnej podobe v jeho dokumentácii nenachádzajú. Zo zákona č. 211/2000 Z. z. tiež nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, alebo realizovať šetrenia, či kontrolnú alebo vyhodnocovaciu činnosť na požiadanie oprávnených osôb. Oprávnené osoby môžu požadovať len informácie o takých im neznámych skutočnostiach, ktoré má povinná osoba k dispozícii, a ktoré je povinná na žiadosť poskytnúť. Rozširujúci výklad, podľa ktorého by povinná osoba musela spracovávať údaje do inej formy, ako je tá, v ktorej sa nachádzajú, alebo poskytovať žiadateľovi kompletne podklady, ktoré má k dispozícii, by žiadosť o poskytnutie informácie zmenil na pokyn nadriadeného, čo nebolo a nie je účelom zákona. Správny súd konštatoval, že charakter požadovaných otázok nepredstavoval informácie v zmysle zákona o slobode informácií. Aj podľa názoru správneho súdu majú žalobcom požadované informácie v rozsahu, v akom neboli povinnou osobou sprístupnené, charakter žiadosti o právne poradenstvo, resp. výklad ustanovení príslušných právnych predpisov a netýkajú sa činnosti žalovaného bez priameho dopadu vo vzťahu k verejnosti. Preto podľa názoru súdu čiastočné odmietnutie poskytnúť žalobcovi ako žiadateľovi požadované informácie z dôvodu, že žalovaný nimi nedisponuje, zodpovedalo zákonnej úprave. Keďže požadované informácie žalovaný nemá k dispozícii, musel by tak pre žalobcu (podľa ním stanovených kritérií) žiadané informácie, ktoré sa v ich originálnej podobe a v jeho dokumentácii nenachádzajú, vytvoriť, zhromaždiť a vyhľadávať, pričom takáto povinnosť mu zo zákona č. 211/2000 Z. z. nevyplýva. Preto žiadosť žalobcu o sprístupnenie požadovaných informácií nemohla byť zo strany povinnej osoby (žalovaného) v dotknutom rozsahu vybavená kladne a ich neposkytnutie tak podľa názoru súdu nepredstavuje negatívny zásah do práva žalobcu na informácie. Správny súd tiež poukázal na skutočnosť, že má vedomosť zo svojej rozhodovacej činnosti o správnych žalobách, ktorými sa žalobcovia domáhajú práv založených práve na uvedených právnych úvahách. Napokon za dôvodné nepovažoval ani námietky smerujúce proti stanovisku žalovaného zo dňa 7. 2. 2017, č. SEĽUZ-41-14-1/2017-OdSP. Podľa správneho súdu žalovaný ako povinná osoba prostredníctvom svojho organizačného útvaru (Sekcie ľudských zdrojov) predmetným stanoviskom poskytol žalobcovi informácie na základe jeho žiadosti v rozsahu, v akom ich mal k dispozícii, a to za dodržania vyššie opísaných zásad, na ktorých je poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. postavené. Ak žalobca nebol spokojný s rozsahom poskytnutých informácií, ktoré považoval za strohé a nedostatočné,

neodôvodňuje to vyslovenie záveru o nezákonnosti predmetného stanoviska žalovaného, ktoré má v zmysle § 16 ods. 1 v spojení s § 18 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. charakter rozhodnutia o poskytnutí informácií. Súd v tejto súvislosti zdôraznil, že okrem konštatovania o nedostatočnom poskytnutí informácií žalovaným v predmetnom stanovisku, žalobca v žalobe neuviedol žiadne ďalšie dôvody, pre ktoré by bolo stanovisko žalovaného nutné považovať za nezákonné a zasahujúce do subjektívnych práv žalobcu.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie žalovaného

4. Proti rozsudku podal žalobca včas kasačnú sťažnosť. Kasačnému súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. 3. 2017, č. SELP-114-5/2017-RK; a zo dňa 7. 2. 2017, č. SEĽUZ-41-14-1/2017-OdSP, zruší a vec vráti správneému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

5. Žalobca v značnej časti svojej kasačnej sťažnosti len komentoval jednotlivé otázky ním položené Ministerstvu obrany Slovenskej republiky ako povinnej osobe vo svojej žiadosti o sprístupnenie informácii zo dňa 27. 1. 2017 podľa zákona č. 211/2000 Z. z.. (tieto sú uvedené v bode 18 rozsudku). Z celkovo 24 strán kasačnej sťažnosti tento žalobcov komentár je zachytený na stranách 2 až 22 v časti ním označenej ako „sťažnostné body“. Z dôvodov uvedených v tejto časti jeho kasačnej sťažnosti potom trvá na tom, aby mu Ministerstvo obrany Slovenskej republiky vydalo potvrdenie alebo osvedčenie o tom, že 1. a 2. ročník štúdia na VSOŠ RVD žalobcu bol vojenskou službou a tiež výkonom I. kategórie funkcií, následkom čoho sa o jeho žiadosti vo veci sa musí ďalej konať a posudzovať jeho dôchodkové nároky v súlade s názorom Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

6. Na iných miestach svojej kasačnej sťažnosti žalobca ako dôvod kasačnej sťažnosti označil § 440 ods. 1 písm. g/. Namietal, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. V konkrétnostiach namietal, že došlo k porušeniu ust. § 21e a nasl. zákona č. 211/2000 Z. z.. Žalovaný má k dispozícii špičkové personálne zabezpečenie, vojenské historické archívy, kvalitné databázy, perfektné štatistiky, všetky špeciálne vojenské predpisy a nariadenia, smernice, rozkazy. V opačnom prípade zákon č. 211/2000 Z. z. je potrebné premenovať na zákon o neslobodnom prístupe k informáciám. Namietal, že sociálna poisťovňa sa k uvedeným údajom a informáciám dostane prostredníctvom ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z., no občan takúto šancu nemá. Nesúhlasí, že zákon nedefinuje pojem informácia a považuje to za lacnú výhovorku.

7. Žalobca tiež namietal, že správny súd sa odklonil od výkonu objektívneho dokazovania, nepreveroval hodnovernosť univerzálnych listinných dôkazov, nevypočul autentických svedkov a nevykonával vyčerpávajúcím spôsobom dokazovanie, resp. zmaril dokazovanie, návrhy žalobcu zostali nepovšimnuté. Približne 30 minút pojednávania je žalostne málo. Nemal možnosť sa účinne brániť. Poukázal tiež na § 5 ods. 8 S.s.p. (princíp ústnosti a priamosti a princíp voľného hodnotenia dôkazov). Správny súd mal vykonať poctivé dokazovanie, prípadne aj konfrontáciu. Mnohé námietky, argumenty a otázky žalobcu zostali naďalej nezodpovedané a nekomentované.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení kasačnému súdu navrhol kasačnú sťažnosť ako neprípustnú odmietnuť. Považuje ju za nejasnú a nezrozumiteľnú. Absentuje v nej uvedenie skutočností subsumovateľných pod niektorý z dôvodov kasačnej sťažnosti v § 440 ods. 1 S.s.p.. Eventuálne navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť. Sťažovateľ ani jeho právny zástupca nie sú ochotní akceptovať platnú právnu úpravu podporenú aj aktuálnou judikatúrou.

III. Právne posúdenie kasačného súdu

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s

ustanovením § 449 ods. 1 S.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 26. 5. 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

10. Predmetom konania pred kasačným súdom je rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalobcu podanej proti rozsudku správneho súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy zo dňa 20. 3. 2017, č. SELP-114-5/2017-RK, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie o odmietnutí poskytnúť informácie zo dňa 7. 2. 2017, č. SELUZ-41-14-2/2017-OdSP.

11. Kasačný súd preskúmajúc napadnutý rozsudok správneho súdu ako i obsah súdneho a administratívneho spisu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti konštatuje, že argumentácia žalobcu nie je spôsobilá vyvrátiť dôvody, na základe ktorých správny súd zamietol jeho správnu žalobu. Správny súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal so všetkými podstatnými žalobnými námietkami, a to citáciou dotknutých právnych noriem ako aj ich logickým výkladom a správnym aplikovaním na prejednávany prípad.

12. Podľa názoru kasačného súdu bola celá vec prešetrená riadne a skutkový stav bol podrobne zistený, o čom svedčí obsah pripojeného administratívneho spisu, z ktorého vyplýva uvedené. V súdnom konaní bolo obsahom administratívneho spisu preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov tak ako správny súd ani kasačný súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť rozhodnutia žalovaného orgánu verejnej správy.

13. Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného orgánu verejnej správy je i podľa názoru kasačného súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu orgánom verejnej správy a správne právne posúdené. Preto ak správny súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom orgánov verejnej správy oboch inštancií a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného orgánu verejnej správy nedošlo k porušeniu zákona a práv žalobcu, tento jeho názor považoval aj kasačný súd za správny.

14. Preto sa s ním kasačný súd stotožňuje, považujúc právne posúdenie veci správnym súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov konania známe fakty v prejednávanej veci spolu s právnymi závermi správneho súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia k námietkam žalobcu uvedených v podanej kasačnej sťažnosti doplnia nasledovné.

15. V prvom rade k námietkam procesného charakteru vo vzťahu k nedostatočnému dokazovaniu žalobcu uvedeným v kasačnej sťažnosti kasačný súd uvádza, že správny súd nevykoná o.i. dôkazy, ktoré sú pre prejednanie a rozhodnutie veci nadbytočné. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že správny súd nie je súdom skutkovým, t. j. zásadne nezisťuje skutkový stav a dokazovanie vykonáva iba výnimočne, pretože účelom správneho súdneho konania je predovšetkým preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy a jeho cieľom je odstránenie nezákonnosti. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy.

16. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia kasačný súd dáva do pozornosti, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené

účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04). Kasačný súd má za to, že správny súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal, vysporiadal sa s podstatnými námietkami žalobcu a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil.

17. Vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci správnym súdom preskúmaním administratívneho spisu kasačný súd uvádza, že ide o skutkovo a právne obdobnú vec, ktorej predchádza rozsudok najvyššieho súdu z 25. 11. 2019, sp. zn. 3SŽik/7/2019 a tiež rozsudok najvyššieho súdu z 12. 2. 2020, sp. zn. 3SŽik/1/2020. Tieto rozhodnutia tvoria prejudikatúru v danej veci. Rovnako relevantné najmä vo vzťahu k pojmu „informácia k dispozícii“ je rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 23. 8. 2016, sp. zn. 10SŽi/7/2016, na ktoré v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal aj správny súd.

18. Kasačný súd zistil, že sťažovateľ dňa 31. 1. 2017 (datovanú 27. 1. 2017) podal na Ministerstve obrany SR podľa zákona č. 211/2000 Z. z. žiadosť o sprístupnenie informácie s tým, že žiada o písomnú odpoveď k nasledovným otázkam:

1. Kto bol zriaďovateľom VŠJŽ, VŠKD, VSOŠ, VG SNP a ostatných vojenských stredných škôl? Ako, resp. akým spôsobom podliehali verejnej kontrole a inšpekcii? Ak eventuálne nepodliehali verejnej kontrole, vysvetliť dôvod.
2. Na základe čoho boli žiakom vojenských stredných škôl pri nástupe do vojenskej školy odobratý občiansky preukaz? Poznamenávame, že jediným dokladom na preukazovanie totožnosti po celú dobu štúdiá im zostala tzv. „VYCHÁZKOVÁ KNÍŽKA“ ?
3. Na základe čoho museli žiaci vojenských stredných škôl nosiť vojenskú rovnošatu s oficiálnymi znakmi príslušnosti k ČSĽA a štátneho znaku? Aký právny predpis reguloval používanie oficiálneho štátneho znaku a vojenských symbolov na verejnosti maloletými občanmi ČSSR?
4. Na základe čoho sa museli žiaci vojenských stredných škôl hlásiť na OVS, poprípade na VB, alebo na miestnom národnom výbore pri udelení voľna k opusteniu posádky, alebo po príchode na prázdniny? Prečo túto povinnosť nemali žiaci, naši rovesníci z civilných škôl?
5. Na základe čoho boli voči študentom vojenských stredných škôl uplatňované základné vojenské predpisy: Zákl-1-1, Zákl-1-2, Zákl-1-3 a prečo ich museli dodržiavať a navyše rešpektovať aj mnohé ďalšie vojenské predpisy?
6. Na základe čoho a prečo museli byť žiaci vojenských stredných škôl zaradení do služieb dozorného roty, dozorného batérie, dozorného kuchyne, do zmien v kuchyni, do spojok a museli dodržiavať stálu bojovú pohotovosť aj v mierových podmienkach - obmedzovaním ich vychádzok... atď'?
7. Na základe čoho sa žiaci vojenských stredných škôl zúčastnili slávnostnej Vojenskej prehliadky napr. dňa 08.05.1975 v Bratislave? (Pozn. medzi nimi boli i takí, čo mali iba 16 rokov). Prečo tam nepochodovali žiaci civilných stredných škôl?
8. Prečo bolo veliteľom, technikom a náčelníkom - t. j. vojakom z povolania, slúžiacim v tých istých areáloch kasární (kde bola situovaná aj vojenská stredná škola) priznaná I. kategória funkcií, teda bola hodnotená výrazne oveľa priaznivejšie ako Vy dnes posudzujete službu žiakov vojenských stredných škôl (iba v málo bonitnej v III. pracovnej kategórii)? Vysvetlite dôvody, prečo žiaci vojenských stredných škôl tvorili vojenské jednotky, napr. družstvo, čata, rota, batéria, prápor, oddiel, ktorým velili regulárni vojenski velitelia?
9. Na základe čoho žiaci vojenských stredných škôl vykonávali vojenskú prípravu (strelecká, taktická, chemická, OPZHN a ďalšie) a prečo všetky vyučovacie predmety boli úzko špecializované len na vojenskú tematiku?
10. Prečo boli žiaci vojenských stredných škôl ozbrojovaní osobnými zbraňami - 7,62 mm samopalom vz. 58, 7,62 mm pištoľou vz. 52, guľometmi UK-59, pancierovkami RPG-7 a vykonávali ostré streľby z týchto pechotných zbraní a hádzali ostrými ručnými granátmi? Na základe čoho a prečo im boli pridelené osobné zbrane, napr. 7,62 mm samopaly vz. 58? Boli týmito ručnými zbraňami vyzbrojení aj vojaci základnej služby ČSĽA, ktorí neboli žiakmi vojenských škôl?

11. Žiaci vojenských stredných škôl mali počas štúdia na škole pridelené aj poľné uniformy vz. 60, tzv. „maskáče“ s ihličkovým vzorom a čierne vysoké boty vz. 60 (tzv. „kanady“), ktorými boli jednotne vystrojení aj všetci ostatní vojaci z povolania i vojaci základnej vojenskej služby ČSLA. Zdôvodnite prečo tieto poľné uniformy žiaci vojenských stredných škôl používali, a k akému účelu?

12. Žiaci vojenských stredných škôl boli počas 4-ročného štúdia ubytovaní v kasárňach, alebo internátoch? Akým bol v tom zásadný rozdiel a čo slúžilo k ich rozlíšeniu?

13. Žiadame MO SR predložiť tri oficiálne rezortné zoznamy preferovaných funkcií uplatňovaných v rezorte MNO ČSSR ako I. a II. kategórie funkcií z roku 1964, 1975 a 1988 (platné v rozhodnom čase), registrované v Zbierke zákonov ČSSR, ktoré by MO SR oprávňovali vylúčiť dobu štúdia na vojenských stredných školách z I. a II. kategórie funkcií.

14. Žiadame MO SR posúdiť, cit.: „Dobu štúdia žiaka stredného odborného učilišťa (pozn.: ...môžeme to byť aj žiak vojenskej strednej školy) pripravovaného pre zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie, ktorá sa započítava ako doba zamestnania tejto pracovnej kategórie, ak sa praktické vyučovanie uskutočňuje pravidelne na pracoviskách alebo v prevádzkach (pozn.: môžu to byť považované aj strážené areály a budovy kasární, vojenské výcvikové priestory a vojenské letiská), kde sa vykonávali zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie (pozn.: vojaci z povolania mali na týchto istých pracoviskách priznanú I. a II. kategóriu funkcií a prečo nie žiaci vojenských stredných škôl???)“.

15. Prečo sa deň nástupu do vojenskej strednej školy nepovažuje za začiatok odpočítavania telesnej, psychickej, duševnej, fyzickej a inej záťaže, vypätia a drancovania zdravia a stresu žiakov a toto kontinuálne vyčerpanie a nemilosrdné ničenie osobností, nepretržite pokračovalo až do skončenia (záveru) vojenskej služby, do jeho odchodu do zálohy (civilu). Prečo toto odpočítavanie riešite iba od nástupu na vojenskú základnú službu, či niekedy až oveľa neskôr? Vysvetlite prečo práve deň nástupu žiakov na vojenskú strednú školu netreba považovať za začiatok najvyššej prípustnej expozície dôsledkov na ich zdravie vyplývajúcej z I. kategórie funkcií. Išlo, alebo nešlo o prácu v ťažkom rizikovitom prostredí, ktoré malo negatívny vplyv na kondíciu a zdravotný stav žiaka a jeho bezpečnosť a hygienu v službe? Nepredstavovali tieto okolnosti dôvody pre zaradenie tejto služby do preferovaných kategórií?

16. Tie stredné školy niesli predovšetkým názov VOJENSKÉ. Boli výlučne zaradené do rezortu MNO ČSSR, alebo fungovali pod iným rezortom. Prečo mali taký militantný názov? Vysvetlite prečo sa ním líšili od ostatných civilných stredných škôl?

17. Tie vojenské stredné odborné školy (VSOŠ) niesli predovšetkým názov ODBORNE. Prečo nemali názov PRIEMYSELNÉ? V čom bol zásadný rozdiel, a čím sa líšili od názvu civilných stredných škôl?

18. Rezortné zoznamy preferovaných zamestnaní museli byť registrované v Zbierke zákonov ČSSR a nielen vychádzať z údajov evidenčného listu vojaka, ale aj zo všetkých prípustných dôkazných prostriedkov preukazujúcich vznik nároku na znížený dôchodkový vek. Absenciu evidenčného listka vojaka však môže účinne nahradiť aj „čestné vyhlásenie“ dvoch svedkov, prečo túto okolnosť neuznávate? Mali rezorty Ministerstva školstiev ČSR a SSR, Ministerstva práce a sociálnych vecí ČSSR, Ministerstva zdravotníctva ČSSR a ústredné výbory odborových zväzov k dispozícii relevantné poznatky na vydanie zoznamov prác a pracovísk zakázaných mladistvým (na vojenských stredných školách)???) Mali k dispozícii písomný súhlas týchto orgánov na výkon dozornej služby (aj niekoľkokrát do mesiaca) a vojenského výcviku vykonávaných žiakmi vojenských stredných škôl? Vie MO SR tieto pochybnosti vyvrátiť a vierohodne preukázať požadované skutočnosti?

19. Všetci vieme, že doba služby v I. a II. kategórii funkcií mala rozhodujúci vplyv na stanovenie podmienok vzniku nároku na dôchodok (nižší dôchodkový vek), tak aj na výšku dôchodku (zvýšenie základnej výmery dôchodku). Podľa ustanovení § 17 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. federálne ústredné orgány štátnej správy a ústredné orgány štátnej správy republík, v ich odboroch pôsobnosti sa vykonávali práce a ktoré odôvodňovali, aby zamestnania boli zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie, vydávali svojimi výnosmi rezortné zoznamy zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie. Za ostatné ústredné orgány a organizácie, v ich odboroch pôsobnosti sa vykonávali práce, ktoré odôvodňovali, aby zamestnania boli zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie, vydávalo tieto zoznamy svojim výnosom federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí, a ak išlo o ústredné orgány a organizácie republík, príslušné ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí republiky v dohode s federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí. Vie MO SR tento legislatívny a zákonný postup vierohodne preukázať?

20. Prečo žiaci vojenských stredných škôl museli chodiť niekoľkokrát mesačne do 24-hodinových dozorných služieb u svojej jednotky? Len pre pamäť pripomíname, že podľa ustanovenia §166 ods. 1 zák. č. 65/1965 Zb. bývalého zákonníka práce: „Zamestnávateľ nesmie mladistvých zamestnávať prácou nadčas a prácou v noci. Výnimočne môžu mladiství starší ako 16 rokov vykonávať nočnú prácu nepresahujúcu jednu hodinu, ak je to potrebné pre ich výchovu na povolanie. Nočná práca mladistvého musí bezprostredne nadväzovať na jeho prácu pripadajúcu podľa rozvrhu pracovných zmien na denný čas“. Vie MO SR tieto zákonné ustanovenia zdôvodniť a zosúladiť s tým, čo sa v skutočnosti na vojenských stredných školách odohrávalo?

21. Prečo žiaci vojenských stredných škôl okrem dozorných služieb u svojej jednotky museli navyše držať aj stále bojovú pohotovosť (v čase mieru), čo fakticky znamenalo že iba 10% z celkového počtu žiakov mohlo napr. ísť na vychádzky mimo kasárni. Viete potvrdiť, alebo vylúčiť tieto praktiky na vojenských stredných školách (najmä do roku 1991).

22. Aký skutočný profil študentov bol vo VG SNP v Banskej Bystrici, VŠ JŽ v Bratislave, VŠKD v Žiline a žiakov VSOŠ v ostatných mestách?

23. Čo a kto urobil vtedajším militantom z FMNO ČSFR prietrz v ich agresívnych a útočných plánoch naďalej pokračovať vo vychovávaní detských vojakov, boli to medzinárodné zmluvy a dohody o práve na slobodný výber povolania z roku 1991, ktoré zakazovali detskú prácu? Alebo to boli iné dokumenty, vymenujte ktoré? Existujú takéto prípady oficiálneho ozbrojovania mladistvých v SR a ČR ešte dnes? Prestali byť tieto praktiky spornými až prijatím Listiny základných práv a slobôd v roku 1991, ktorá v čl. 33 zakotvovala právo na bezplatné vzdelanie na základných a stredných školách? Prečo práve touto listinou bol osobám mladším ako 18 rokov zakázaný vojenský výcvik? Ako sa prijatie tejto listiny konkrétne prejavilo na vojenských stredných školách v SR a ČR?

24. Je pravdou, že schopnosť vojenských stredných škôl smerovať svojich žiakov k budúcemu vojenskému povolaniu značne skomplikovalo aj prijatie čl. 26 Listiny základných práv a slobôd garantujúci každému občanovi ČSSR právo sa slobodne rozhodovať o svojom povolaní?

25. Išlo v ČSSR do roku 1991 o výchovu detských vojakov na vojenských stredných školách?

26. Do vojenskej knižky kompetentné orgány MO SR vpisovali výlučne len „vojenské“ záležitosti a nie také, ktoré sa udiali v ostatnom civilnom živote vojaka z povolania. Ak je vojenská knižka oficiálnym dokladom, t. j. verejnou listinou rovnako ako občiansky preukaz, prečo potom štúdium 1., 2., 3. a 4. ročníka VG SNP, VSOŠ, VSJŽ, VŠKD a ostatných vojenských stredných škôl chronologicky zapisovaných do kolónky: „Vojenská činná služba“, MO SR dnes odmieta tento zápis vo vojenskej knižke rešpektovať, s tým, že vraj nejde o službu? Vysvetlite dôvody.

19. Žalovaný v napadnutom druhostupňovom rozhodnutí zo dňa 20. 3. 2017, č. SELP-114-5/2017-RK, zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie o odmietnutí poskytnúť informácie zo dňa 7. 2. 2017, č. SELUZ-41-14-2/2017-OdSP, konštatoval, že informáciami požadovanými žiadateľom ako oprávnenou osobou k bodom 11., 12. - druhá veta, 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 23., 24., 25. a 26.. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky ako povinná osoba nedisponuje, nemá možnosť získať ich automatizovaným spôsobom ako súčasť informačných systémov, ani vyhotovením kópie už vypracovaného dokumentu, ktorý by spĺňal požadované náležitosti odpovede. Konštatoval, že požadované informácie povinná osoba nemá k dispozícii, a preto ich nemôže oprávnenej osobe poskytnúť.

20. Posúdením obsahu bodov 1 až 26, na ktoré žiadateľ žiada poskytnúť informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z.. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky ako povinná osoba dospelo k úvahe, že súvisia s históriou vývoja vojenského školstva v bývalej Československej socialistickej republike a od roku 1993 s reformou vojenského školstva Slovenskej republiky a s hodnotením štúdia žiakov vojenských škôl na účely dôchodkového (výsluhového) zabezpečenia.

21. Dôchodkové zabezpečenie občanov upravovali v minulosti viaceré predpisy o sociálnom zabezpečení: zákon č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a od 1. 10. 1988 zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a vykonávacie vyhlášky k týmto zákonom. Dôchodkové zabezpečenie občanov vykonávajúcej službu v ozbrojených silách a sociálne

zabezpečenie vojakov z povolania bolo od 1. 7. 1964 upravené v osobitných ustanoveniach vyššie uvedených všeobecne záväzných právnych predpisov.

22. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky žiadosti o sprístupnenie informácií k bodom 11., druhá veta v bode 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 23., 24., 25. a 26. podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z. z. nevyhovelo, pretože nie je povinné vytvárať nové informácie. Žiadateľ žiadal od oprávnenej osoby, aby vyjadrila svoj názor, stanovisko, právnu úvahu, resp. aby poskytla právne poradenstvo vzťahujúce sa k výkladu všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich dôchodkové zabezpečenie bývalých profesionálnych vojakov. Takáto povinnosť Ministerstvu obrany Slovenskej republiky nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu.

23. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (zákon o slobode informácií), každý má právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii.

24. Správny súd správne konštatoval, že zákon o slobode informácií neobsahuje definíciu pojmu informácia. Z tohto dôvodu je obsah pojmu informácia ponechaný na výklad povinných osôb, rozhodujúcich o sprístupnení informácie s následnou kontrolou zákonnosti použitého výkladu v konaní v správnom súdnictve.

25. Informácia má v zásade nehmotný charakter a ide o určitú objektívnu skutočnosť, ktorá je v evidencii a dispozičnej sfére povinnej osoby. Od informácie je potrebné odlišovať subjektívne skutočnosti, prejavy vôle právnickej osoby, ktoré majú charakter stanoviska, hodnotiaceho úsudku, odpovede na položenú otázku, prípadne vydanie rozhodnutia, pri ktorých je nevyhnutný proces tvorby prejavu vôle vo vzťahu k obsahu informácie.

26. Správny súd v odôvodnení rozsudku správne uviedol, že zo zákona o slobode informácií vyplýva, že musí ísť o povinnú osobu, ktorá má žiadanú informáciu vo svojej pôsobnosti alebo k dispozícii a musí ísť o verejný záujem, aby ich mala, zhromažďovala a poskytovala. Princíp prístupu k informácii znamená možnosť pozrieť sa na údaje, ktoré u povinnej osoby „ležia“, a s ktorými povinná osoba pracuje. Informáciou sa myslí to, čo sa u povinnej osoby v okamžiku opýtania nachádza alebo čo má k dispozícii. Táto povinnosť sa však netýka dopytov na názory, budúce rozhodnutia, vytváranie nových informácií (ktoré by musel povinný subjekt vytvoriť na konkrétnu žiadosť žiadateľa) ako sú rozbor, prognózy, porovnávacie prehľady, právne a iné výklady a podobne (rozsudok kasačného súdu zo dňa 23.08.2017, sp. zn. 10SŽi/7/2016).

27. V uvedenom prípade aj podľa názoru kasačného súdu otázky žiadateľa obsiahnuté v žiadosti o poskytnutie informácií podľa zákona o slobode informácií, smerované na žalovaného, jednoznačne vykazujú charakter žiadosti o poskytnutie právnych rád, spracovanie právneho rozboru, resp. právnej pomoci, čo v súhrne charakterizuje právne poradenstvo poskytované advokátom pri výkone advokácie v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii.

28. Keďže požadované informácie žalovaný nemá k dispozícii, musel by tak tieto pre žalobcu (podľa ním stanovených vlastností) žiadané informácie, ktoré sa v ich originálnej podobe a v jeho dokumentácii nenachádzajú, vytvoriť, zhromaždiť a vyhľadávať, pričom takáto povinnosť mu zo zákona o slobode informácií nevyplýva, preto žiadosť žalobcu o sprístupnenie požadovaných informácií nemohla byť zo strany povinnej osoby vybavená kladne a ich neposkytnutie tak podľa kasačného súdu nepredstavuje negatívny zásah do práva žalobcu na informácie.

29. Vo svetle uvedeného kasačný súd ustálil, že žiadosť o poskytnutie informácie v preskúmvanej veci je typickou ukázkou požiadaviek, na ktoré sa zákon o informáciách nevzťahuje a ani sa vzťahovať nemôže.

30. Záverom kasačný súd dodáva, že správny súd zamietol žalobu aj pokiaľ ide o preskúmanie zákonnosti stanoviska žalovaného zo dňa 7. 2. 2017, č. SEĽUZ-41-14-1/2017-OdSP. Hoci sa žalobca

domáhal v kasačnej sťažnosti o zmenu napadnutého rozsudku, tak že toto stanovisko žalovaného kasačný súd zruší, nenastolil žiadnu argumentáciu, ktorou by smeroval proti záverom správneho súdu pokiaľ ide o posúdenie zákonnosti tohto stanoviska (konkrétne bod 33. napadnutého rozsudku). Táto argumentácia pokiaľ ide o stanovisko žalovaného zo dňa 7. 2. 2017, č. SEĽUZ-41-14-1/2017-OdSP, zo strany žalobcu absentovala už v ním podanej žalobe, na čo správne poukázal aj správny súd, keď zdôraznil, že: „(žalobca) okrem konštatovania o nedostatočnom poskytnutí informácií v predmetnom stanovisku, žalobca v žalobe neuviedol ďalšie dôvody, pre ktoré by bolo stanovisko žalovaného nutné považovať za nezákonné a zasahujúce do subjektívnych práv žalobcu.“ Kasačný súd viazaný dôvodmi kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. S.s.p.), preto kasačnú sťažnosť žalobcu v tomto rozsahu viac neposudzoval.

31. Z uvedených dôvodov kasačný súd vyhodnotil sťažnostné body žalobcu ako nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia správneho súdu, a preto kasačný súd kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave 13. 2. 2020, č. k. 6S/84/2017-129, podľa ustanovenia § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

32. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že žalobcovi, ktorý nemal v konaní o kasačnej sťažnosti úspech, nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 a contrario S.s.p.). Žalovanému kasačný súd nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznal, keďže to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 168 S.s.p.).

33. Senát kasačného súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.